

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Лоханова Н.О.
“ ____ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за темою:

Облік і контроль розрахунків з оплати праці: організаційно-методичні аспекти та напрямки удосконалення (на прикладі Відділу освіти Білгород-Дністровської міської ради)

Виконавець

студентка ЦЗФН факультету

групи 4 зф2

Ведута Інеса Борисівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Кубік Валентина Дмитрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2017

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ	6
1.1. Економічна сутність оплати праці та класифікація виплат працівникам.....	6
1.2. Поняття і склад фонду оплати праці.....	12
1.3. Проблемні питання обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.....	16
РОЗДІЛ 2. ПИТАННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ВІДДІЛУ ОСВІТИ БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	21
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	21
2.2. Облік нарахування оплати праці та документальне оформлення..	23
2.3. Види та порядок відображення в обліку підприємства утримань із заробітної плати.....	36
2.4. Розрахунки з оплати праці: синтетичний та аналітичний облік.....	44
2.5. Облік відрахувань на обов'язкове страхування.....	48
2.6. Аналіз фінансового стану підприємства.....	50
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ	59
3.1. Мета, завдання, і джерела інформації контролю розрахунків з оплати праці	59
3.2. Особливості організації системи контролю операцій з оплати праці в бюджетній установі.....	65
3.3. Напрями удосконалення діючої системи внутрішнього контролю у Відділі освіти Білгород-Дністровської міськради.....	70
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ	86

ВСТУП

Актуальність теми. Розбудова ринкової економіки країни й усі пов'язані з цим трансформаційні процеси мають здійснюватися в інтересах людини для підвищення якості її життя. Не зменшуючи значення інших соціально-економічних явищ, які входять до складу соціально-трудова відносин (зайнятості, охорони праці, розвитку персоналу тощо), найбільш проблематичними у регулюванні є ті, які пов'язані з організацією, ефективністю та оплатою праці. Оплата праці – найсуперечливіша категорія в системі умов праці, оскільки саме в ній відбиваються різнобічні інтереси сторін суспільно-трудова відносин, усі їхні досягнення й прорахунки. Це один із найважливіших показників, що характеризує рівень економічного та соціального стану суспільства і залежить передусім від продуктивності праці.

Сучасний вітчизняний механізм оплати праці неефективний і потребує вирішення низки проблем через застосування вдосконалених правових засад на макро- і мікроекономічному рівнях, враховуючи державні завдання подальшої активізації соціальної політики. В Україні існує необхідність у радикальних змінах в організації й стимулюванні ефективності праці, оптимізації диференціації доходів працюючих та їх оподаткування, що є обов'язковою передумовою сталого соціально-економічного розвитку. Виходячи з цього цілком закономірною є потреба у своєчасній, об'єктивній і достовірній інформації про розрахунки з оплати праці з погляду кожної із сторін – держави, роботодавця і найманого працівника. У таких умовах особливої актуальності набуває дослідження теоретичних і прикладних аспектів бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків за виплатами працівникам.

Важливе значення має чітка організація обліково-аналітичної роботи розрахунків з оплати праці на підприємстві, оскільки вона є найбільш відповідальною і трудомісткою. Крім того, на деяких підприємствах мають місце неофіційні поза облікові нарахування і виплати заробітної плати

працівникам без сплати встановлених законодавством податків і платежів. Це вимагає удосконалення існуючих методичних підходів бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту з використанням сучасних інформаційних комп'ютерних систем у контексті повної їх гармонізації з міжнародними стандартами обліку і звітності, що сприятиме підвищенню ефективності та поліпшенню роботи обліковців, менеджерів, упередженню можливих зловживань на підприємстві.

Теоретичні та методичні питання проблеми обліку розрахунків за виплатами працівникам завжди були предметом наукових досліджень, є надзвичайно актуальною для України, тому багато вчених приділяють їй велику увагу. Різні аспекти цієї проблеми досліджували такі науковці, як: П.Й. Атамас, І.Д.Ватуля, Г.В.Власюк, Ж.К.Нестеренко, Н.М. Старченко, Т.Ю.Тонконог та ін. Незважаючи на те, що проблемі оплати праці присвячено безліч наукових праць, багато питань залишаються недостатньо розкритими. В їх роботах запропоновано вирішення багатьох проблем удосконалення бюджетного процесу і бюджетної системи в Україні. Серед зарубіжних дослідників, яким також належить значний внесок у розробку даної проблеми, слід назвати В.А. Андрєєва, Г.Ю. Дубянську, Ю.А. Данилевського, Я.В. Соколова, А.Д. Шеремета, Р.П. Колосову та інших.

Проте низка теоретичних, методичних, організаційних, практичних, нормативно-правових та інших аспектів з обліку розрахунків за виплатами працівникам, формування соціально орієнтованого ринку праці в контексті стандартизації і гармонізації їх з міжнародними вимогами, вивчені недостатньо. Насамперед це стосується питань щодо сутності та складових праці як соціально-економічної й обліково-аналітичної категорії, методики та організації обліку розрахунків за виплатами працівникам з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Актуальність дослідження вказаних проблем, а також необхідність пошуку шляхів удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам визначили вибір теми дослідження.

Метою випускної роботи є вивчення методики обліку розрахунків за виплатами працівникам і розробка пропозицій щодо її вдосконалення. Цільове спрямування роботи обумовлює постановку таких **завдань**:

- визначити теоретичні та методичні основи обліку розрахунків за виплатами працівникам;
- розкрити економічну сутність оплати плати та класифікацію виплат працівникам;
- розкрити питання організації обліку розрахунків за виплатами працівникам, а також документування, синтетичного та аналітичного обліку обліку розрахунків за виплатами працівникам
- запропонувати шляхи вдосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти методики й організації бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами працівникам.

Об'єктом дослідження виступають порядок організації і методика побудови обліку господарських операцій з розрахунків за виплатами працівникам у відділу освіти Білгород-Дністровської міської ради.

Методи дослідження. В роботі використані загальнонаукові та специфічні методи економічних досліджень: спостереження, порівняння, поєднання аналізу та синтезу. Дослідження ґрунтувалось на положеннях діалектичного методу пізнання, відповідно до якого вивчено чинну законодавчо-нормативну базу, методики обліку розрахунків за виплатами працівникам. Використовувались також абстрактно-логічний, графічний, економіко-статистичний та балансовий методи дослідження.

Інформаційною базою дослідження стали закони та інші урядові нормативні документи з питань економічної політики, М(С)БО, П(С)БО, статистичні матеріали, планова та звітна інформація у відділу освіти Білгород-Дністровської міської ради .

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки проведеного дослідження, можна зробити висновок про те, що завданням обліку праці та її оплати є: своєчасне і точне оформлення документами обсягу виконаних робіт й нарахування заробітної плати відповідно до кількості та якості затраченої праці; контроль за дотриманням чисельності працівників та їх участі у виробничому процесі; суворе дотримання порядку витрачання фонду оплати праці за категоріями працівників по підприємству в цілому і по кожному підрозділу та правильного розподілу витрат робіт і послуг; своєчасне й правильне нарахування і виплата заробітної плати та матеріального стимулювання кожного працівника, контроль за утриманням із заробітної плати; своєчасне складання звітності по заробітній платі та подання її у відповідні органи; використання обґрунтованої системи оплати праці.

На сьогодні ще існує велика кількість невирішених питань і суперечностей у сфері оплати праці. Облік розрахунків з заробітної плати має бути організований таким чином, щоб сприяти підвищенню продуктивності праці, повному використанню робочого часу, а також правильному обчисленню чисельності працівників для обліку заробітної плати з метою оподаткування. Для цього в установі мають бути чітко розподілені функції обліку між відділами. Удосконалення організації заробітної плати має будуватися на оптимізації тарифного регулювання заробітної плати, до якої належать:

- удосконалення тарифної системи шляхом встановлення співвідношень тарифних ставок залежно від рівня кваліфікації робітників;
- запровадження гнучких форм і систем оплати праці, включаючи контрактну й безтарифну;
- розроблення внутрішньовиробничих тарифних умов оплати праці як чинників підвищення мотивувальної та стимулювальної ролі тарифних систем на підприємствах;

- удосконалення мотиваційного механізму регулювання міжпосадових окладів, міжкваліфікаційних рівнів оплати праці;
- удосконалення нормування як засобу регулювання міри праці та її оплати;
- обґрунтування вибору найефективніших форм і систем заробітної плати;
- колективне регулювання заробітної плати.

Здійснюючи побудову або удосконалення організації обліку оплати праці, підприємства мають підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи доцільність, використовуючи результати наукових досліджень, передового досвіду.

Розробляючи внутрішні документи (положення про оплату праці, преміювання та інші), необхідно:

- розширювати практику персоніфікації ставок і окладів найбільш кваліфікованим працівникам, орієнтованим на підвищення ефективності праці;
- враховувати галузеві особливості, зокрема при створенні системи стимулювання, встановлювати спеціальні, специфічні фактори оцінок робіт для методу бальної системи преміювання, для кожної категорії персоналу, посилюючи регуляторну і стимулювальну функції заробітної плати;
- до переліку факторів та критеріїв оцінювання умов преміювання включати рівень кваліфікації, ступінь відповідальності виконаної роботи, рівень професійної майстерності, ініціативності, стаж роботи, результати кваліфікаційної атестації робітників тощо, які відповідають сучасним реаліям, тактиці та стратегії управління підприємством, його підрозділами й персоналом.

Від організації обліку оплати праці залежить якість, правдивість, справедливість, повнота і своєчасність розрахунків з персоналом з оплати праці.

Нарахування заробітної плати працівникам установи являє собою розрахунок заробітку за місяць з урахуванням посадового окладу, різних

доплат і надбавок, премій, допомоги, оплати відпусток за мінусом відрахувань. Нарахування зарплати здійснюється на підставі первинних документів з обліку виробітку, фактично відпрацьованого часу, доплатних листків, наказів, документів про присвоєння вчених звань, тощо.

Крім основної оплати за виконану роботу або відпрацьований час, працівники установи можуть отримувати різного виду доплати, передбачені законодавством. Розміри надбавок обґрунтовуються відповідними розрахунками, підтверджуються необхідними документами та оформляються наказами керівника установи.

В бухгалтерському обліку розрахунки з працівниками із заробітної плати, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, обліковуються на рахунку 6511 «Розрахунки з оплати праці».

У меморіально-ордерної формі обліку у Відділі освіти Б.-Дністровської міськради для відображення операцій по рахунку 6511 передбачено меморіальний-ордер № 5. В установі виписуються розрахунково-платіжні відомості, за підсумками яких складається зведення, яке і є меморіальним ордером з заробітної плати (меморіальний ордер № 5). Меморіальний ордер відкривається на місяць. В ньому відображають нараховану заробітну плату та пов'язані з нею суми відрахувань на соціальні заходи.

З сум нарахованої заробітної плати членів трудового колективу, осіб, що працюють на підприємстві за трудовими угодами, за сумісництвом, виконують разові роботи, здійснюються обов'язкові та добровільні утримання. Різниця між нарахованою сумою заробітної плати та утримань представляє суму до видачі для кожного робітника.

Формування коштів на оплату праці є одним з центральних питань докорінної перебудови управління економікою. Головний напрямок удосконалення всієї системи оплати праці - забезпечення прямої і жорсткої залежності оплати праці від кінцевих результатів діяльності трудових колективів.

Щоб не допустити перевитрат та непродуктивних виплат, кожна установа зобов'язана організувати систематичний аналіз використання коштів на оплату праці.

За результатами проведеного аналізу виконання кошторису, ми можемо зробити висновок, що основну частину видатків по Відділу освіти Б-Дністровської міськради займають видатки на оплату праці працівників, які відображаються по 2110 коду економічної класифікації видатків. Так, у відсотковому відношенні, вони склали по кошторису 63,70 %, а фактично 64,39 %, тобто 60173166,69 грн. Звідси випливає, що фактична сума виплаченої зарплати працівникам освіти, середньому і молодшому персоналу Відділу освіти Б-Дністровської міськради є меншою від тої, яка виділена по кошторису на 19682,31 грн., або на 0,03 %. І, взагалі, фактичні значення видатків по всіх кодах економічних видатків і взагальному по кошторису свідчить про недофінансування відділу освіти та невчасні розрахунки з працівниками, за спожиті товари і комунальні послуги, енергоносії і ін.

В результаті вивчення питань контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах, і безпосередньо у Відділі освіти Б.-Дністровської міськради ми визначили, що за даними зовнішніх планових перевірок діяльності установи, в частині розрахунків з оплати праці порушень не виявлено. На наш погляд, це свідчить про достатньо високий рівень організації ведення бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці та нарахування єдиного соціального внеску, а також підтверджує результативність роботи центральної бухгалтерії у Відділі освіти Б.-Дністровської міськради.

Вважаємо основними напрямками підвищення ефективності й надійності внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на такі:

- розробка чітко сформованої організаційної структури підприємства та обліково-аналітичного підрозділу;
- складання посадових інструкцій з метою розподілу повноважень;
- розробка графіків та схем документообігу;

- постійне підвищення кваліфікації персоналу підприємства, у тому числі й облікових працівників;
- періодичний перерозподіл обов'язків між працівниками бухгалтерії, матеріальне стимулювання їх праці;
- розробка і виконання планів проведення інвентаризації розрахунків;
- здійснення розрахункових операцій в межах чинного законодавства;
- дотримання договірної та розрахунково-платіжної дисципліни.

Разом з тим, одним із важливих напрямів підвищення ефективності розрахунків є систематичне проведення комплексного аналізу стану, динаміки та структури розрахунків з оплати праці з метою виявлення загальних тенденцій та закономірностей її розвитку і запобігання виникнення помилок.

Отже, на нашу думку, практичне впровадження даних рекомендацій дозволить якісно поліпшити діючу систему обліку праці і заробітної плати у Відділі освіти Білгород-Дністровської міської ради.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. - Назва з екрану.
2. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. - Назва з екрану.
3. Кодекс законів про працю України № 322-VIII від 10.12.1971 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. - Назва з екрану.
4. Закон України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» № 1801-VIII від 21.12.2016р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>. - Назва з екрану.
5. Закон України «Про оплату праці» № 108/95 від 24.03.1995 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>. - Назва з екрану.
6. Закон України «Про відпустки» № 504/96-ВР від 15.11.1996 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>. - Назва з екрану.
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. - Назва з екрану.
8. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08.07.2010 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.
9. НП(с)БО в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», Наказ МФУ № 1629 від 24.12.2010р. (зі змінами та доповненнями)

[Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11>. - Назва з екрану.

10. НП(с)БО в державному секторі 132 «Виплати працівникам», Наказ МФУ № 1798 від 29.12.2011 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12>

11. НП(с)БО в державному секторі 135 «Витрати», Наказ МФУ № 1629 від 24.12.2010 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12>. - Назва з екрану.

12. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, Наказ МФУ № 1219 від 29.12.15 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16>. - Назва з екрану.

13. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.95 р. № 100, (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.

14. Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ: Наказ Міністерства фінансів України від 26 вересня 2005 року № 557(зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05>. - Назва з екрану.

15. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова КМУ від 28.02.2002 № 228. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п> - Назва з екрану.

16. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери: Постанова КМУ від 30 серпня 2002 року № 1298 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] –

Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/zarobitna-plata/pro-oplatu-pratsi-pratsivnikiv-na-osnovi-ets>. - Назва з екрану.

17. Про затвердження Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1: рішення Аудиторської палати України від 27.09.2007 р. № 182/4. - [Електронний ресурс]: Аудиторська палата України. - Режим доступу: <http://apu.com.ua/rishennya-apu/5-2007>. - Назва з екрану.

18. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.09.1993 р. N 2939-ХІІ (в редакції від 11.08.2013 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>. - Назва з екрану.

19. Айвозова Г. Оплата праці в бюджетних організаціях, закладах освіти//Баланс. - № 16 (297). - 2000. - С. 38-39.

20. Алексєєнко Н.С. Актуальні аспекти класифікації виплат працівникам відповідно до вимог чинного законодавства // Науковий вісник: Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. - 2011. - №3 (128). - С.133-142.

21. Артюх О. В. Розрахунки з оплати праці: методичні засади аудиторської перевірки / О. В. Артюх, А. Г. Падура // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: тези доповідей II міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції. - Одеса: ОНЕУ, 2016. - Ч. 1. - С. 262-264.

22. Атамас П. Й. Основи обліку в бюджетних організаціях : навчальний посібник / П. Й Атамас. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 284 с.

23. Байбекова О. О. Кошторисам доходів і видатків - повсякденну увагу (про форми і методи контролю за дотриманням законодавства при формуванні, затвердженні і виконанні кошторису бюджетної установи) // Фін. контроль. - 2004. - № 2 (19). - 68 с.

24. Болюх М. А., Заросило А. П. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2008. - 344 с.

25. Бондаренко О.С. Вдосконалення організації обліку заробітної плати в бюджетних установах / О.С. Бондаренко, Т.В. Салівон // Ефективна економіка. – 2013. – № 1. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2359>

26. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Підручник / За заг. ред. проф. Р.Т. Джоги. - К.: КНЕУ, 2003. - 483 с.

27. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студ. спец «Облік і аудит» вищ. навч. закладів за редакцією Бутинець Ф.Ф. Житомир: ПП «Рута», 2005. - 756с.

28. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці / Л. С. Герасимчук, О.В. Кантаєва // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. - 2012. - № 12. - С. 186-194.

29. Губина И. Единый взнос на социальное страхование: новые правила для работодателей // Бухгалтерия. - № 38, 2015. - С.56-61.

30. Дубовська О.В. Опорний конспект лекцій для студентів усіх форм навчання, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» за галуззю знань 0305 «Економіка та підприємництво» за спеціальністю 7.03050801 «Фінанси і кредит» - Дніпропетровськ, Дніпропетровська державна фінансова академія, 2011. - 65 с.

31. Дубовська О.В. Аналіз діяльності бюджетних установ: Навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання, які навчаються за галуззю знань 0305 «Економіка та підприємництво» за спеціальністю 7.03050801 «Фінанси і кредит» - Дніпропетровськ, Дніпропетровська державна фінансова академія, 2013. - 118 с.

32. Дудка А.А. Основи організації контролю витрат на оплату праці // Сучасні проблеми фінансово-господарського контролю: всеукр. наук.-практ. конф., 30 березня 2011 р. - Кривий Ріг, 2005. - 392 с.

33. Живко З.Б., Франчук В.І., Живко М.О. Контрольно-ревізійна діяльність. Конспект лекцій. Модуль 1 і 2: Навч. посібник. - К.: Алерта, 2014. - С. 116-119.

34. Економічний аналіз: Навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток; За ред. М. Г. Чумаченка. - К.: КНЕУ, 2003. - 556 с.

35. Камінська І. Р. Створення резерву відпусток на підприємстві [Текст] / І. Р. Камінська, Н. Й. Радіонова // Вісник КНУТД. - 2014. - № 2. - С. 219-226.

36. Катеринець Н. Облік праці за новими формами // Дебет-Кредит - 2014. - № 5. - С. 26-27.

37. Кравченко М. А. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці [Текст] // Інвестиції: практика та досвід. - 2010. - № 15. - С. 71-74. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/15_2010/18.pdf

38. Крисюк В. І., Каленський М. М, Юрченко О. В. Ревізія і контроль в установах і організаціях бюджетної сфери: Навч. посібник. - К.: Вид-во Європ. ун-ту фінансів, інформ. систем, менеджменту і бізнесу, 2000. - 149 с.

39. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча // Навчальний посібник. - 2-ге вид. - К.: Каравела, 2010 - 560 с.

40. Літвінова Ю. О. Удосконалення обліку та контролю з оплати праці на вітчизняних підприємствах / Ю. О. Літвінова // Управління розвитком. - 2013. - № 15. - С. 131-133.

41. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп.- Київ: Центр учбової літератури, 2009.-670с. - [Електронний ресурс] - режим доступу:<http://uchebniks.net/book/96-finansovij-oblik-navchalnij-posibnik-lishilenko-ov/15-26-oblik-amortizaciyi-ta-znosu-osnovnix-zasobiv-i-nematerialnix-aktiviv.html>.

42. Лукашевич В.В. Основы управления персоналом. Учебное пособие. 3-е изд. Перераб. И доп. - М.: ООО «КноРус». - 2012. – 272 с.

43. Мельник Т.Г. Облік, аналіз та аудит праці та її оплати: Автореферат дисертації к.е.н. Мельник Т.Г. - К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2006 - 16 с.

44. Міщенко А. М. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх вирішення / А. М. Міщенко // Управління розвитком. - 2013. - № 23. - С. 16-18.

45. Назарова К. О. Аналіз діяльності бюджетних установ : Навч. посіб. / К. О. Назарова, Т. А. Кумченко; За заг. ред. Г. О. Кравченко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : КНТЕУ, 2006. - 208 с.

46. Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації: Монографія/ за ред. д.е.н. Максимової В.Ф. - Одеса, ОНЕУ, - 2014. - 461с.

47. Овсяк Н. В. Організаційно-економічні побудови внутрішнього контролю витрат на оплату праці [Текст] / Н. В. Овсяк, О. Ю. // Економіка та управління підприємствами, 2014. - № 3(24). - С. 249-254. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/5957/1/360.pdf>

48. Павлюк В.В., Сердюк В.М, Акаєв Ш.М. Контроль і ревізія. - К.: ЦУЛ, 2011. - 460 с.

49. Юрчук Н. П. Організація внутрішнього контролю обліку праці та її оплати на сільськогосподарських підприємствах / Н. П. Юрчук // Інноваційна економіка. - 2013. - № 1. - С. 296-299.

50. Чадченко О.С. Особливості організації обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах / О.С. Чадченко // Управління розвитком. – 2012. – № 10. – С. 91–93.

51. Шаповал О. Бухгалтерське середнє (обчислення середньої заробітної плати згідно з Порядком №100) // Бухгалтерія. - № 21 (696), 2014. - С. 52 - 55.

52. Ярмішко С. В. Проблеми організації обліку оплати праці та принципи її вдосконалення на підприємстві / С. В. Ярмішко // Управління розвитком. - 2014. - № 9. - С. 24-26.